

BISKUP RZESZOWSKI

Rzeszów, 26 marca 2020 r.
ul. Zamkowa 4, 35-032 Rzeszów

L.dz. 321/2020

Zarządzenie Biskupa Rzeszowskiego

w sprawie prowadzenia duszpasterstwa w okresie epidemii

W związku z trwającym stanem epidemii i najnowszymi zarządzeniami władz państwowych oraz po uwzględnieniu Dekretu Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z dnia 25 marca br., Wskazań Prezydium Konferencji Episkopatu Polski z dnia 21 marca br. oraz Komunikatu przewodniczącego KEP z dnia 24 marca br. zarządzam co następuje:

Zasady ogólne:

Wszyscy wierni znajdujący się na terytorium Diecezji Rzeszowskiej mogą skorzystać z udzielonej przez Biskupa Rzeszowskiego dyspensy od obowiązku uczestnictwa we Mszy Świętej w niedziele i święta nakazane. Dyspensa jest ważna od dnia 28 marca br. aż do odwołania.

Kościóły mają pozostać otwarte dla wiernych.

Księża mają obowiązek być gotowi do udzielenia posługi sakramentalnej wobec wszystkich wiernych, którzy o nią proszą. Albowiem „wierni mają prawo otrzymywać pomoce od swoich pasterzy z duchowych dóbr Kościoła, zwłaszcza zaś słowa Bożego i sakramentów” (kan. 213 KPK).

Wierni są usilnie proszeni o zastosowanie się do przepisów państwowych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 marca br. *w okresie od 25.03.2020 do 11.04.2020 r. w trakcie sprawowania kultu może być obecnych do 5 uczestników nie licząc sprawującego kult i posługujących*. Natomiast *od dnia 12.04.2020 r. (Niedziela Zmartwychwstania) aż do odwołania w trakcie sprawowania kultu może być obecnych 50 osób* (Zob. Rozporządzenie MZ z dnia 24 marca 2020 r., §1, p.4 w: DZ.U. z dnia 24 marca 2020 r., poz. 522). *Przepisy te mają zastosowanie do wszelkiego rodzaju nabożeństw odprawianych w miejscach publicznie dostępnych (kościółach parafialnych, rektoralnych, kaplicach itp.). Należy wziąć pod uwagę, że przepisy te mogą podlegać zmianom.*

Sprawowanie sakramentów:

Eucharystia

Ponieważ od dnia 25 marca br. w każdej Mszy Świętej lub w innych celebracjach może uczestniczyć maksymalnie do 5 osób, nie licząc sprawujących liturgię, to oprócz kapłanów i kilku niezbędnych usługujących, mają to być w pierwszej kolejności osoby zamawiające intencję mszalną. Należy o tym poinformować wiernych.

Jeśli przewidziano Mszę św. koncelebrowaną, to w celu umożliwienia uczestnictwa w niej przedstawicielom rodzin zamawiających każdą z intencji należy rozważyć odprawienie osobnych celebracji.

W kaplicy Wyższego Seminarium Duchownego, w Domu Księży Seniorów oraz w domach zakonnych w celebracjach uczestniczyć mogą jedynie mieszkańcy domu, bez udziału osób postronnych.

Dopuszczone są dwie formy udzielania Komunii Świętej: do ust i na rękę. Wybór należy do wiernego przystępującego do niej. Komunii Świętej należy udzielać z najwyższą starannością. Wskazane jest rozdzielenie grupy wiernych przyjmujących Komunię Świętą do ust od tych, którzy przyjmują Ją na rękę.

Wiernym należy przypomnieć i wyjaśnić naukę Kościoła o Komunii Świętej duchowej.

Pamiętając o zakazie odwiedzania osób będących w kwarantannie domowej, wiernym, którzy indywidualnie o to poproszą, należy udzielać Komunii Świętej poza liturgią, z wyjątkiem:

- Wielkiego Piątku, kiedy to Komunii Świętej można udzielić poza liturgią tylko chorym, którzy o to poproszą.
- Wielkiej Soboty, kiedy można udzielać Komunii Świętej poza liturgią jedynie jako Wiatyku.

Namaszczenie chorych

Duszpasterze mają obowiązek udać się z posługą sakramentalną do chorego na wezwanie. Przy udzielaniu posługi należy przestrzegać ściśle wszystkich zasad higieny.

Należy odwołać zwyczajowe wizyty u chorych z okazji pierwszego piątku lub pierwszej soboty miesiąca.

Do odwołania pozostaje zawieszona posługa nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej.

W przypadkach osób chorych i starszych przebywających w DPS-ach i innych tego typu placówkach, możliwość posługi kapłańskiej jest uzależniona od władz zarządzających tego typu domami. Należy się do nich stosować.

Sakrament Pokuty i pojednania

Sakrament pokuty i pojednania może być sprawowany jedynie w formie indywidualnej spowiedzi. Kościół nie dopuszcza możliwości sprawowania sakramentu pokuty i pojednania przez środki komunikacji elektronicznej takiej jak telefon, Internet itp. Stolica Apostolska nigdy nie zezwoliła na spowiedź „na odległość” (por. Denzinger, nr 1994) i wskazuje, że w przestrzeni wirtualnej „nie ma sakramentów” (Papieska Rada ds. Środków Społecznego Przekazu, „Kościół a Internet” z dnia 22.02.2002 w pkt. II).

Duszpasterze winni zachować dyspozycyjność wobec wiernych, którzy zwrócą się z prośbą o spowiedź. Należy udostępnić wiernym numer telefonu i adres mailowy, poprzez który można umówić się z duszpasterzem na indywidualną spowiedź lub wyznaczyć i zakomunikować wiernym godziny dyżurów w miejscach spowiedzi.

Spowiedź winna mieć miejsce w osobnych pomieszczeniach, umożliwiających sprawowanie sakramentu z zachowaniem większej odległości między penitentem a spowiednikiem, lub – w razie takiej niemożliwości – w często dezynfekowanych otwartych konfesjonałach.

Wiernych należy pouczyć o treści przykazań kościelnych: 2. *Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty*; 3. *Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym przyjąć Komunię Świętą*. Na mocy decyzji Konferencji Episkopatu Polski z dnia 21 marca 1985 r. okres, w którym jest możliwe wypełnienie 3. Przykazania kościelnego trwa od Środy Popielcowej do Uroczystości Trójcy Przenajświętszej.

Ponadto należy pouczyć wiernych, że ten, kto nie będzie się w stanie wypowiedzieć w tym czasie, po wzbudzeniu aktu żalu doskonałego może przystąpić do Komunii Świętej pod dwoma warunkami: 1) przystąpi do spowiedzi indywidualnej jak najszybciej będzie to możliwe; 2) nie pozostaje w karach kościelnych ani nie trwa z uporem w jawnym grzechu ciężkim, czyli spełnia wymogi uzyskania rozgrzeszenia [kan. 915 i 916 KPK].

Po ustaniu epidemii we wszystkich parafiach zorganizować należy spowiedzi parafialne.

Pogrzeby

Obrzędy pogrzebu należy ograniczyć do Stacji przy grobie. Jeżeli okoliczności na to pozwolą, dopuszczalna jest procesja od kaplicy cmentarnej lub od bramy cmentarza do grobu. Mszę Świętą pogrzebową należy odprawić w kościele bez trumny z ciałem lub urny z prochami.

Celebracje Wielkiego Tygodnia:

Niedziela Palmowa - Upamiętnienie wjazdu Pana do Jerozolimy w Niedzielę Palmową powinno być obchodzone wewnątrz budynku sakralnego. W kościołach katedralnych należy

zastosować drugą formę przewidzianą przez Mszał Rzymski, zaś w kościołach parafialnych, oraz w innych miejscach - trzecią.

Celebracje Świętego Triduum Paschalnego powinny być obchodzone bez udziału ludu a jedynie z konieczną asystą.

Wielki Czwartek - Msza Święta Krzyżma zostanie odprawiona przez Biskupów w katedrze rzeszowskiej bez udziału księży i wiernych z wyjątkiem osób posługujących. Poświęcone oleje będą do odebrania przez księży dziekanów po ustaniu restrykcji prawnych. Do tego czasu należy w sprawowaniu sakramentów korzystać z olejów poświęconych w zeszłym roku. Uroczysta Msza Święta dla wszystkich kapłanów, połączona z odnowieniem przyrzeczeń kapłańskich, odprawiona zostanie po ustaniu stanu epidemii.

Podczas Mszy Wieczery Pańskiej należy opuścić obrzęd obmycia nóg (*mandatum*). Na zakończenie Mszy św. Wieczery Pańskiej należy również pominąć procesję, natomiast Najświętszy Sakrament należy przechować w tabernakulum lub w „ciemnicy”.

Wielki Piątek - W modlitwie powszechnej ma zostać dołączone wezwanie w związku z panującą sytuacją epidemii (tekst w załączniku).

Akt adoracji Krzyża przez pocałunek należy ograniczyć wyłącznie do celebransa. Pozostali uczestnicy liturgii oddają cześć Krzyżowi przez przyklęknięcie przed nim lub głęboki skłon.

W celu umożliwienia poszczególnym wiernym indywidualnej modlitwy należy podtrzymać zwyczaj tzw. „ciemnicy” i „Grobu Pańskiego”. Nie wolno wystawiać straży grobowej ani organizować grupowych adoracji.

Wielka Sobota - W parafiach nie należy organizować poświęcenia pokarmów. Obrzęd ten powinien być zastąpiony modlitwą i *Błogosławieństwem stołu* w rodzinach w poranek wielkanocny. Formułę należy przekazać wiernym (w załączniku).

Liturgię Wigilii Paschalnej należy sprawować wewnątrz kościoła. Rozpocząć ją się powinno od pozdrowienia zgromadzonych, odmówienia odpowiednich modlitw przy paschale i zapalenia paschału (nie ma poświęcenia ognia). W liturgii chrzcielnej ma być zachowane jedynie odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych. Po zakończonej Eucharystii nie odprawia się procesji rezurekcyjnej. Najświętszy Sakrament może zostać wystawiony w „Grobie Pańskim” do prywatnej adoracji wiernych.

Niedziela Zmartwychwstania - nie urządza się procesji rezurekcyjnej. Jeżeli Najświętszy Sakrament był przechowywany w „Grobie Pańskim” można udzielić błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem na zewnątrz kościoła (np. przed drzwiami).

Inne:

Uroczystości Pierwszych Komunii Świętych oraz liturgie z udzielaniem sakramentu bierzmowania młodzieży będą mogły być sprawowane dopiero po przywróceniu normalnego funkcjonowania szkół. Wówczas też zostanie ogłoszony szczegółowy harmonogram tych celebracji.

Zobowiązuję wszystkich, aby udostępniać wiernym - gdzie to tylko jest możliwe - kontakt z kościołem i parafią przez internet, prowadząc transmisje on-line nabożeństw i na bieżąco przekazując informacje poprzez strony internetowe lub odpowiednie aplikacje.

Wszystkich Was, Drodzy Diecezjanie, w tym trudnym momencie naszego życia, obejmuję moją modlitwą. Chorych i cierpiących proszę, aby swoje cierpienia łączyli z Krzyżem Jezusa Chrystusa i składali w ofierze za Kościół i cały świat. Z żywą wiarą zaufajmy Bożej Opatrzności i w codziennej modlitwie polecajmy Bogu naszą Ojczyznę, nasze rodziny i nas samych.

Wzywając orędownictwa naszej Matki i Królowej oraz wstawiennictwa naszych świętych Patronów, wszystkim z serca błogosławię.

ks. Piotr Mankowski

Kanclerz Kurii

+ Jan Wątroba
Biskup Rzeszowski